ALGONKISCH-KLINKENDE WOORDEN IN HET WIYOT

DOOR C. C. UHLENBECK

Wij zijn langen tijd gewend geweest de Algonkin-talen als een duidelijk begrensden taalstam te beschouwen, gekenmerkt door een zeer eigenaardige structuur, die niet alleen op gelijke ethnopsychologische tendenties kan berusten, aangezien zij haar uitdrukking vindt in geheel of gedeeltelijk identificeerbare elementen en gesteund wordt door een omvangrijken gemeenschappelijken woordenschat. Vaste klankverhoudingen zijn onmiskenbaar, hoewel nog niet genoegzaam bestudeerd [1]). Trouwens niet alle Algonkin-talen zijn even goed bekend als b.v. het Ojibway, en vooral van het Arapaho is onze kennis nog zeer gebrekkig. Dit is te meer te betreuren, omdat deze taal, naar het mij voorkomt, verreweg het meest van het oorspronkelijke Algonkische type, zooals dat onlangs door Michelson in korte trekken werd beschreven [2]), is afgeweken. Toch kunnen wij er geen oogenblik aan twijfelen, dat de basis van het Arapaho, evenzoo als die van het Cheyenne en het aan de conservatieve Orientaal-Centrale groep nog zoo veel nader staande Blackfoot, werkelijk Algonkisch is [3]),

---

[1]) In den laatsten tijd is er een grooter activiteit op dit gebied waar te nemen. Ik denk b.v. aan Leonard Bloomfield, *On the sound-system of Central Algonquian* (*Language*, Vol. 1, p. 130 sqq.).

[2]) Michelson, *The fundamental principles of Algonquian languages Journ. of the Washington Acad. of Sciences*, Vol. 16, p. 369 sqq.).

[3]) Zie Kroeber, *Arapaho dialects* (*UCPAE.*, Vol. 12, p. 71 sqq.), als ook mijn artikels *Word-comparisons between Blackfoot and other Algonquian languages* (*IJAL.*, Vol. 3, p. 103 sqq.) en *Additional Blackfoot-Arapaho comparisons* (*IJAL.*, Vol. 4, p. 227 sq.).

al mogen wij misschien vermoeden, dat de zeer gespecialiseerde ontwikkeling, die het Arapaho vertoont, door niet-Algonkische invloeden te verklaren zal blijken. Kortom, het begrip „Algonkisch" is van denzelfden aard als b.v. het begrip „Indogermaansch" en onderstelt differentiatie uit een vroegere, zij het dan ook waarschijnlijk eerst door acculturatie en assimilatie tot stand gekomen, betrekkelijke eenheid.

Het jaar 1913 bracht den beoefenaars van het Algonkisch een opzienbarende verrassing. Niemand minder dan Edward Sapir meende de bewijzen te kunnen leveren, dat twee tot nog toe als geisoleerd beschouwde talen van noordwestelijk Californië, namelijk het Yurok aan den benedenloop van Klamath River en het Wiyot aan Humboldt Bay sterk afgeweken loten van den zoo karakteristieken Algonkischen stam zouden zijn [1]). Dezelfde aflevering van den *American Anthropologist*, waarin het artikel van Sapir verscheen, bevatte een nog meer onthutsend opstel van Dixon en Kroeber, waarin deze uitnemende Amerikanisten het aantal onafhankelijke taalstammen van Californië aanmerkelijk meenden te kunnen reduceeren [2]). Het Wiyot en het Yurok verbonden zij tot een kleine genetische groep, die zij voorloopig met den naam Ritwisch bestempelden [3]). De overige door Kroeber en Dixon nieuw-opgestelde taalstammen laat ik buiten beschouwing. Zij hebben romantische vergezichten geopend, eenige discussie veroorzaakt, en vooralsnog ook veel verwarring. Alleen het Ritwisch is heden voor ons van belang.

Sapir vond van allerlei zijden onbeperkte instemming. De tamelijk onzijdige uitlating van Llewellyn Loud vermeld ik alleen volledigheidshalve [4]), maar met volle overtuiging zegt

---

[1]) Sapir, *Wiyot and Yurok, Algonkin languages of California* (*AA.*, N. S., Vol. 15, p. 617 sqq.).

[2]) Dixon en Kroeber, *New linguistic families in California* (*AA.*, N. S., Vol. 15, p. 647 sqq.).

[3]) Dixon en Kroeber, *l. cit.*, p. 653 sq.

[4]) Llewellyn Loud, *UCPAE.*, Vol. 14, p, 250 sq.

Radin, sprekende over het herleiden der talen van Californië tot enkele weinige taalstammen: „One of the most startling and brilliant achievements in this connection was Sapir's demonstration of the relationship of Wiyot and Yurok to Algonkin" [1]). Ongeveer gelijktijdig verklaarden Kroeber en Dixon, dat zij zonder eenige aarzeling Sapir's interpretatie van het Yurok en het Wiyot tot de hunne maakten en hun eigen Ritwische taalgroep als een onderafdeeling van den grooten Algonkischen taalstam beschouwden [2]). Trombetti, die reeds voordat hem Sapir's artikel onder de oogen kwam, verwantschap van het Wiyot en het Yurok met het Algonkisch had vermoed, noemde diens bewijsvoering „ottima ed esauriente" en rangschikte de beide genoemde talen van Californië op gelijken voet onder de Algonkische [3]). Ook Rivet, die ten opzichte van alle nieuwe en onbewezen classificaties een uiterst liberaal standpunt inneemt, registreert in zijn merkwaardig compleet overzicht der inheemsche talen van Amerika het Wiyot en het Yurok als „de Californische groep" van den Algonkin-taalstam [4]). Hetzelfde geldt van Wilhelm Schmidt, die evenmin als Trombetti en Rivet voor geweldige hypothesen terugdeinst [5]).

Een geheel ander geluid deed de voortreffelijkste kenner van het Algonkisch, Truman Michelson, hooren [6]). Hij wees o.a. op het groote gevaar, dat er in gelegen is, als men op den klank af grammatische elementen met elkaar gaat verge-

---

[1]) Radin, *UCPAE.*, Vol. 14, p. 490.

[2]) Dixon en Kroeber, *UCPAE.*, Vol. 16, p. 112 sq.

[3]) Trombetti, *Rendiconto della R. Accad. delle Scienze di Bologna*, Ser. 2, Vol. 5, p. 57 sqq. (in het bijzonder p. 59), en *Elementi di glottologia*, p. 175.

[4]) Rivet, in *Les langues du monde*, p. 608. 610.

[5]) Wilhelm Schmidt, *Die Sprachfamilien und Sprachenkreise der Erde*, p. 167.

[6]) Michelson, *AA.*, N. S., Vol. 16, p. 361 sqq. (de aangehaalde zin staat op p. 367).

lijken, en toont door middel van enkele goed gekozen voorbeelden, hoe voorzichtig men moet zijn in het analyseeren van Algonkische vormen. Bijzonder scherp is de voorlaatste zin van zijn tegen Sapir gericht artikel: „Enough has been said to show the utter folly of haphazard comparisons unless we have a thorough knowledge of the morphological structure of the languages concerned." Begrijpelijkerwijze liet Sapir zich in de hoofdzaak niet door Michelson overtuigen, maar het heeft geen actueel belang meer U verslag te doen van de verdere polemiek tusschen deze beide, elk een geheel verschillend standpunt innemende, geleerden [1]). Wel moet ik gewag maken van een aan de verwantschapsnamen van het Yurok en het Wiyot gewijde onderzoeking, die Sapir eenige jaren later in het *Journal de la Société des Américanistes de Paris* het licht deed zien [2]).

Nu moet in de eerste plaats worden geconstateerd, dat het materiaal van het Wiyot en het Yurok, waarop de Algonkische hypothese van Sapir, de Ritwische taalgroep van Dixon en Kroeber gebaseerd waren, noch bijzonder omvangrijk, noch volkomen betrouwbaar was. Dit waren de betrokken geleerden zich ook volkomen bewust, al had dit bewustzijn hen wellicht tot grootere réserve moeten aanmanen. Ik mag er evenwel geen kwaad van zeggen. Het artikel van Sapir immers maakte bij zijn verschijnen ook op mij een zeer gunstigen indruk [3]). Nu zijn er sedert vele jaren verloopen en gedurende dien tijd is mijn scepticisme op het gebied van genetische taalverwantschap steeds grooter geworden. Daarom wil ik thans over het Yurok maar liever niets zeggen, want het materiaal, dat ons ten dienste staat, is zeker niet van dien aard, dat wij er met eenig zelfvertrouwen gevolgtrekkingen

---

[1]) Zie *AA.*, N. S., Vol. 17, p. 188 sqq., 194 sqq., 198.

[2]) Sapir, *The Algonkin affinity of Yurok and Wiyot kinship terms* (*JSAP.*, N. S., t. 15, p. 36 sqq.).

[3]) *IAE.*, Band 22, p. 271 sq.

uit kunnen maken, al lijkt verwantschap van het Wiyot en het Yurok, met de geringe gegevens, die wij omtrent de laatstgenoemde taal bezitten, niet onwaarschijnlijk. Wat het Wiyot betreft, zijn wij sedert 1925 veel beter toegerust. In dat jaar publiceerde een geleerde dame, Gladys Reichard, de resultaten van hare telkens herhaalde linguistische onderzoekingen onder de weinige nog hun eigen taal sprekende Wiyot-Indianen, namelijk een uitvoerige grammatica, rijke woordenlijsten, een omvangrijke tekstenverzameling [1]). Nu eerst is het ons mogelijk geworden critiek te oefenen op Sapir's Algonkische hypothese, die nooit had kunnen opkomen, indien er niet werkelijk punten van overeenkomst tusschen het Wiyot en de Algonkin-talen bestonden. Omtrent de waarde en de beteekenis dier overeenstemmingen, kan men echter aanmerkelijk in meening verschillen.

Door Gladys Reichard's grammatica wordt bevestigd, dat de onafhankelijke personalia en de praefixen der possessieve flexie van het Wiyot ten deele aan het Algonkisch herinneren. Opmerkelijk, of misschien misleidend, is ook de uitgang der bezitsvormen van den derden persoon, dien men met eenigen goeden wil als een oud obviatiefsuffix zou kunnen opvatten, indien het ontbreken van elk ander spoor der vierde-persoons-conceptie in het Wiyot ons niet huiverig maakte. Ook in den vorm der telwoorden is het een en ander, dat ons Algonkin-achtig aandoet. Een treffende overeenkomst tusschen het Wiyot en een deel der Algonkin-talen is evenwel de aan klankgelijkenis gepaarde aanwezigheid van één enkel casussuffix met zeer ruime en veelvuldig gevarieerde locale beteekenis. Ik wil de waarde van zulke gelijkenissen niet gering schatten, maar stellig geven zij ons, op zichzelf beschouwd, geen recht om het Wiyot in den Algonkischen taalstam in te lijven, indien niet ook het conjugatiesysteem

---

[1]) Gladys Reichard, *Wiyot grammar and texts* (*UCPAE.*, Vol. 22, p. 1 sqq.).

van het Wiyot zich tot het bekende Algonkische laat herleiden, en indien niet een groot deel van den Wiyot-woordenschat zich door vaste klankcorrespondenties uit het Algonkisch laat verklaren. Wat de conjugatie van het Wiyot betreft, moet ik constateeren, dat zij, afgezien van ethnopsychologische parallellen als de compositie van verbaalstammen en klankgelijkenissen tusschen enkele semantisch vergelijkbare formantiën, te eenenmale van de Algonkische verschilt. De structuur der verbaalvormen van het Wiyot is een geheel andere; het kent geen morphologisch onderscheiden centripetaliteit en centrifugaliteit; aaneenhechting en samensmelting van verschillende pronominale suffixen, die uitsluitend aan de verbale flexie eigen zijn, geven het verband tusschen het gebeuren en de daarbij betrokken personen te kennen. In één woord, er is niets, hoegenaamd niets, waaraan men zich bij een vergelijking der Wiyot-conjugatie met die van het Algonkisch zoude kunnen vasthouden. De beide conjugaties zijn incommensurabele grootheden als b.v. die van het Indogermaansch en het Semitisch. En wat den woordenschat betreft, kan men, met Gladys Reichard's woordenlijsten in de hand, veilig zeggen, dat het Wiyot-lexicon over het algemeen niet-Algonkisch is, al zijn er eenige al of niet op speling berustende gelijkenissen, waarop ik straks zal terugkomen en die het eigenlijk onderwerp van deze onderzoeking vormen.

Op grond van al hetgeen door mij gezegd is, meen ik, dat het uitgesloten moet wezen in het Wiyot een eigenlijke Algonkin-taal te zien. Het is evenmin herleidbaar tot het Algonkische oertype, als b.v. het Finsch tot het zoogenaamde Oer-Indogermaansch. Mocht het op den duur blijken, dat er een aloude verwantschap tusschen het Wiyot en het Algonkisch bestaat, dan is die zeker van geheel anderen graad, misschien zelfs van geheel anderen aard, dan die van de Algonkin-talen onderling, waarvan de verwantschap voor den geoefenden linguist onmiddellijk waarneembaar is. Ook dan zoude het uit een methodologisch oogpunt verwerpelijk

wezen het Wiyot als Algonkisch te bestempelen, evenals het methodologisch verwerpelijk zoude zijn het Finsch-Ugrisch en het Samojeedsch bij den Indogermaanschen taalstam in te lijven, indien het ooit blijken mocht, dat er een zeer verwijderd genetisch verband tusschen het Uralisch en het Indogermaansch bestond.

Of nu de betrekkelijk weinig talrijke woorden van het Wiyot, die min of meer Algonkisch klinken en waarvan bij nader onderzoek niet blijkt, dat die klank stellig misleidend is, op een verre „oerverwantschap" wijzen? Misschien enkele pronomina en numeralia, die waarschijnlijk op één lijn staan met de zeldzame, maar toch wel treffende, gemeenschappelijke morphologische elementen. Eigenlijk is het niet uitgesloten, dat ook zulke overeenstemmingen door taalvermenging te verklaren zijn, maar bij de Algonkisch-klinkende nomina doet zich met veel meer nadruk de vraag voor, of zij niet op Algonkische inwerking, op vermenging van Wiyot met Algonkisch, berusten. In elk geval is het alles behalve zeker, dat zulke nomina op één lijn met de personalia en de telwoorden geplaatst mogen worden. Zij kunnen als geheele groep of ten deele tot een veel latere periode van Algonkische aanraking behooren.

Over klankgelijkenissen tusschen verbaalstammen van het Wiyot en het Algonkisch bewaar ik liefst het stilzwijgen. De verba op beide gebieden geven te groote moeilijkheid in de analyse dan dat men zich bij een vergelijking daarvan geheel voor het gelijkstellen van onvergelijkbare grootheden zoude kunnen vrijwaren. Veeleer wil ik achtereenvolgens de Wiyot-nomina opsommen, die een Algonkischen indruk zouden kunnen maken of met Algonkische woorden zijn vergeleken, maar ik beperk mij hierbij tot diegene, waarvan het bestaan door Gladys Reichard's woordenlijsten gewaarborgd wordt. Bij elk woord afzonderlijk zal ik de vraag stellen, of de gelijkenis met een semantisch equivalent in het Algonkisch wel van dien aard is, dat zij de gedachte aan gemeen-

schappelijken oorsprong der beide woorden rechtvaardigt. Zeer dikwijls zal ik tot het besluit komen, dat dit niet het geval is.

Ik begin met eenige woorden, die personen aanduiden.

De eerste vergelijking, die Sapir onder dit hoofd vermeldt, is stellig onhoudbaar. Hij meent namelijk W. *di'wi'lyiL*, *dīwī'lyiL*, wie het ook zij, *di'wī'lxy*, iemand anders, met Cree *awiyak*, iemand, te mogen verbinden, in de onderstelling, dat *awiyak* uit **awilak* ontstaan zoude zijn. Nu is het waar, dat de *y* van het door Lacombe beschreven Cree aan een *l* van het Oost-Algonkisch en een *n* van het Ojibway kan beantwoorden, maar de *y* van *awiyak* is niet van dezen aard. Het Ojibway heeft immers *awiia* in dezelfde beteekenis, waarbij zich ook Fox *ū́wīyä*[a] aansluit. In het Blackfoot vinden wij *áiàua* voor „die-en-die", „een bepaalde persoon", welke vorm vermoedelijk door omzetting uit **áuàia* te verklaren is. Van verwantschap met de genoemde Wiyot-woorden kan derhalve geen sprake zijn. De *d* dier woorden, welke door Sapir, met de volgende *i*, voor praefixaal wordt gehouden, is blijkbaar dezelfde als die van *da'wxL*, een enkele, *dä'LgawxL*, wat het ook zij, alles, waar ook, ergens, *dä'Lga'weL*, welke ook, en heeft een generaliseerende beteekenis. Of *djī'vxL*, niets, in dit verband behoort, durf ik wegens de onzekerheid, hoe de klankgroep *dj* hier moet beoordeeld worden, niet beslissen. In *di'wi'lyiL*, *dīwī'lyiL* een woord voor „persoon" te zoeken, is door niets gewettigd.

Iets meer hoop geeft, althans bij den eersten blik, het rapprochement W. *gagwēL*: Oj. *akiwesi*, die beide „oude man" beteekenen. Sapir neemt aan, dat de *L* van het Wiyot aan de *s* van *akiwesi* beantwoordt en geeft een lijstje van voorbeelden om deze klankcorrespondentie te staven[1]). Het eenige voorbeeld, dat bij den tegenwoordigen stand onzer kennis nog eenigen indruk maakt, is echter de vergelijking *gagwēL*: *akiwesi* zelf, en deze is juist het demonstrandum.

---

[1]) *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 643.

Ook van de initiale *g* in *gagwēL* zouden wij geen rekenschap kunnen geven. Maar bij het weinige, dat wij vooralsnog omtrent de klankverhoudingen tusschen de Algonkin-talen onderling en de voorgeschiedenis der Algonkische klanken weten, is het niet absoluut ondenkbaar, dat *gagwēL* iets met *akiwesi* te maken heeft, hoe wij ons een zoodanig verband ook zouden willen voorstellen. Maar waarschijnlijk is Oj. *akiwesi* een samenstelling, die uit het Algonkisch zelf verklaard moet worden.

Niet de minste waarde hecht ik aan de vergelijking van W. *tsä·k*, kind, met Bl. *tsíki*, dat als vocatief tot kleine jongens gebezigd wordt, b.v. *tsíki, kipipúχsaput*, jongentje, kom eventjes hier. De vrouwelijke tegenhanger van *tsíki* is *kókoa*, welks oorsprong ik zoude willen zoeken in infantiele pogingen om *akékoăn*, meisje, uit te spreken. Men zoude ook bij *tsíki* aan een dergelijken oorsprong kunnen denken, maar het gewone woord voor „jongen" luidt *saχkúmapi(ua)* en daaruit kan *tsíki* niet in kindermond ontstaan zijn. Veeleer zijn W. *tsä·k* en Bl. *tsíki* beide klanksymbolische uitdrukkingen van het begrip, of misschien beter gezegd, van de impressie „klein en teer", „klein en lief", zooals men er van hetzelfde type in de meest verschillende talen aantreft. Men zal er immers niet aan denken om historisch verband te onderstellen tusschen Bl. *tsíki* en, wat den klank betreft, min of meer overeenkomende woorden voor „klein" of „kleine" in het Iberisch schiereiland of den Kaukasus? Maar dan is er ook geen enkele reden om Bl. *tsíki*, welks oudere vorm vermoedelijk **tiki* heeft geluid, met W. *tsä·k* etymologisch te identificeeren. Wij hebben hier slechts een ethnopsychologische parallel[1]).

Ook W. *va'tcαr*, meisje van omstreeks acht jaar af tot de puberteit, *va·'tsαk*, meisje van ongeveer vier jaar, geven den comparator niet veel houvast. Sapir vergelijkt de groep van Cree *awāsis*, kind, die hij tot een Oer-Algonkischen stam

[1]) Vgl. Meyer-Lübke, *Germ.-rom. Monatsschrift*, Jg. 12, p. 187.

*(a)wa·s(i)- herleidt[1]). De *r* en de *k* van W. *va'tcαr* en *va·'tsαk* zijn, zooals uit de onderlinge vergelijking dezer beide woorden blijkt, stellig suffixaal en kunnen niet als bezwaar tegen Sapir's rapprochement worden aangevoerd. De moeilijkheid is, behalve in het niet laag te taxeeren semantisch verschil, in de *tc*, *ts* van het Wiyot gelegen. Indien wij namelijk bedenken, dat in het Wiyot *ts* en *tc* deminutieve wijzigingen van *t* kunnen zijn (*ts* verschijnt ook als deminutieve wijziging van *d*), dan zullen wij ons geneigd voelen om van een radicaal element *vat-*, *va·t-* uit te gaan, zoodat de overeenkomst met de Algonkische groep zich tot een labiaal met volgende *a* zoude beperken.

W. *da'c*, vader, somtijds ook voor „zoon" gebruikt, wordt door Sapir met W. *da·r*, zoon, dat omgekeerd af en toe den vader aanduidt, tegelijk behandeld. Of deze woorden inderdaad bijeenhooren? De „glottal stop" in *da'c* zoude er ons aan kunnen doen twijfelen, want wij weten niet, of daaraan in dit geval een etymologische waarde is toe te kennen. Het reciproke gebruik, zoowel van *da'c* als van *da·r*, doet ons niettemin vermoeden, dat de woorden wél etymologisch met elkander samenhangen. Sapir vergelijkt uit het Algonkisch Abn. *ndadan*, Mal. *ndadad* mijn vader, en de groep van Cree *ntānis*, Oj. *nindānis*, Ar. *no^{n}'tāne'*, Bl. *nitánna*, mijn dochter[2]). Maar er is, voor zoover ik zie, geen dwingende reden om Abn. *ndadan*, Mal. *ndadad*, mijn vader, met de genoemde woorden voor „dochter" te verbinden. Sporen van reciprociteit zijn noch bij *ndadan*, *ndadad*, noch bij de groep van Cree *ntānis* aangetoond. Is het ook wel zeker, dat de dentale explosiva in *ntānis* enz. tot den woordstam behoort en niet soms tot de in dát geval antevocalische, possessieve praefixen? Trouwens, een dergelijke twijfel kan ook bij Abn. *ndadan*, Mal. *ndadad* opkomen, zoodat de vergelijking van

---

[1]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 13 sq.

[2]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 9 sqq.

alle door Sapir aangehaalde Algonkische woorden met W. *da'c* en *da·r* al op heel losse schroeven staat.

W. *ga*, moeder, daarentegen, vertoont een volkomen klankgelijkheid met Oj. *-gā*, moeder, in *ningā*, mijn moeder, *kigā*, je moeder, waarbij met andere vocaliseering *ogin*, zijn moeder. Als wij de kortheid van den stam in aanmerking nemen, is het zeer de vraag, of zulk een gelijkenis gevolgtrekkingen toelaat. Sapir heeft getracht in de zeer uiteenloopende Algonkische woorden voor „moeder" orde en verband te brengen[1]); in hoeverre hij daarin geslaagd is, doet voor het oogenblik niet ter zake[2]).

W. *bidj·ótck*, grootvader van vaderskant, *bidj·ok*, broeder van den grootvader of de grootmoeder van vaderskant, vader van de grootmoeder van vaderskant, bevatten een element *bidj·o-*, dat door Sapir met Oj. *-mishō-* (*-mico·-*) in *nimishōmis*, mijn grootvader, *nimishōme*, mijn vader's broeder, en de correspondeerende stammen in andere Algonkin-talen wordt geidentificeerd[3]). De verschillende beginklanken van het Wiyot en het Algonkin zijn geen argument tegen deze gelijkstelling[4]), die in elk geval de aandacht verdient.

W. *go·tck*, grootmoeder van vaderskant, berust op een radicaal element *go·-* en is op dezelfde wijze gevormd als *bidj·ótck*. Verwant met *go·tck* is *gok*, zuster der grootmoeder van vaderskant, dat tot *go·tck* in dezelfde verhouding staat

---

[1]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 12 sq.

[2]) Ik neem de gelegenheid te baat om een misverstand bij Sapir uit den weg te ruimen. Met Wissler's *niksŏ'stak* (*Anthr. Papers of the Am. Museum of Nat. History*, Vol. 7, p. 15) is zonder twijfel *niksistàk*, de met het demonstratieve suffix *-k* voorziene vorm van Bl. *niksista*, mijn moeder, bedoeld. *Niksistàk* is geen meervoudsvorm! Sapir heeft Wissler, die alleen wilde zeggen, dat het woord ook op zekere andere vrouwelijke verwanten dan de moeder wordt toegepast, blijkbaar verkeerd begrepen. De pluralis van *niksista* zoude *niksistaiks* luiden.

[3]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 15 sq.

[4]) Vgl. Gladys Reichard, *op. cit.*, p. 9.

als *bidj·ok* tot *bidj·ótck*. Nu ligt in het Algonkisch aan ver verbreide woorden voor „grootmoeder", „vader's zuster", en „vader's broeder" een stam *-o·'ko-*, *-o·ko-* ten grondslag, die b.v. in Oj. *nōkomis*, mijn grootmoeder, aanwezig is. Mogen wij met Sapir[1]) aan verwijderd verband tusschen de Algonkische en de Wiyot-termen denken? Op grond van de syllabe *-o·'-* (*-o-*), die in het Algonkisch aan *-ko-* voorafgaat, betwijfel ik het ten sterkste.

W. *dja·k*, moeder's broeder, en *djol*, vader's zuster, moeder's zuster, dochter van den broeder des grootvaders van moederskant, worden door Sapir met Cree *nisis*, Oj. *nijīshe*, mijn moeder's broeder in verband gebracht[2]). Daarvoor zijn echter zulke oncontroleerbare gissingen noodig, dat er van eenige waarschijnlijkheid nauwelijks sprake kan zijn. Misschien hebben zelfs W. *dja·k* en *djol* niets met elkaar te maken.

Iets beter zoude het kunnen staan met W. *dok*, een liefkoozend woord voor „zuster", dat volgens Sapir bij Nat. *weetuksquoh*, *wetukishquoh*, Del. *wítgóchquall*, haar zuster, zoude behooren[3]). Deze Oost-Algonkische woorden bevatten een possessief praefix, een radicaal element *-tuk-*, *-tg-*, het woord voor „vrouw", en het obviatiefsuffix. Met *-tuk-*, *-tg-* identificeert hij verder nog *-dok-* in Abn. *ni·dokan*, mijn oudere broeder, en Pen. *ndokani·mi·s*, mijn jongere broeder, mijn jongere zuster. Indien er werkelijk Algonkische elementen in het Wiyot zijn, kan ook *dok* daartoe behooren. Of is soms álles, wat zich als zoodanig aan enkele taalvergelijkers voordoet, niets dan een zinsbegoocheling?

W. *bä'l*, volle neef of nicht, heeft, voor zoover ik zie, geen aannemelijke aanknoopingspunten in het Algonkisch. De woorden, die Sapir vergelijkt (Nat. *neetompas*, mijn broeder of zuster, *weetompassu*, zijn of haar broeder, zuster, of

[1]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 16 sq.
[2]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 21 sq.
[3]) *JSAP*, N. S., t. 15, p. 17.

vriend, enz.), berusten op een stam *-ampa-* of iets dergelijks[1]), waarmede niet veel is aan te vangen.

W. *wē·w*, vrouw, in den zin van „echtgenoote", gelijkt inderdaad op den door Sapir vergeleken Algonkischen stam **-wi·wa-*, die dezelfde beteekenis heeft, en b.v. door Cree *niwa*, mijn vrouw, *wiwa*, zijn vrouw, Oj. *wiwan*, zijn vrouw, Narr. *noweéwo*, mijn vrouw, Del. *wìwall*, zijn vrouw, gerepresenteerd wordt[2]).

Gelijkwaardig met W. *wē·w* is W. *gwē'*. Volgens Sapir zoude dit woord, welks juiste vorm hem nog niet bekend was, met het Algonkische **iskwe·wa*, vrouw, in den zin van „tot de vrouwelijke sekse behoorende persoon", in Cree *iskwew*, Oj. *ikwē*, enz., samenhangen[3]).

Wat de aangehuwde betrekkingen aangaat, heeft Sapir weinig succes. Alles kán ten slotte met alles verwant zijn, maar verband van W. *wɑtsɑrɑ·gw-*, schoonzoon (van een vrouw), met den in het Algonkisch zeer verbreiden stam voor „schoonvader (van een man)", die b.v. door Oj. *ninsīnis*, mijn schoonvader, *kisīnis*, je schoonvader, vertegenwoordigd wordt, is nauwelijks waarschijnlijk te maken, al wil ik de mogelijkheid ervan niet ontkennen. De klanken zijn, na vrijmoedige analyse der in aanmerking komende woorden, wel onder gemeenschappelijke formules te brengen, en wat het semantische betreft, kan men van het algemeene begrip der aanbehuwdheid uitgaan[4]).

Tot dusverre hebben wij slechts een schrale oogst mogen innen. Misschien hebben wij meer voorspoed bij de namen der lichaamsdeelen, die thans aan de orde zijn. Veel dier namen beginnen met de syllabe *wɑt-* of *vɑt-*, andere hebben alleen een *w-* of *v-* als beginklank. Er is alle reden om in

---

[1]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 19 sq.
[2]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 29.
[3]) *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 28 sq.
[4]) Vgl. *JSAP.*, N. S., t. 15, p. 25-27.

wʌt-, *vʌt-* en *w-*, *v-* praefixen te zien. Vermoedens over de beteekenis daarvan vindt men bij Gladys Reichard[1]), maar zij behoeven hier niet ter sprake te komen. Er zijn onder de namen van lichaamsdeelen ook verscheidene, die geen van beide praefixen vertoonen.

W. *wʌtvʌt*, *wʌtʌvʌt*, hoofd, berust op een stam *vʌt-*, en is volgens Sapir verwant met een Micmac-woord voor „hoofd", dat op een ouderen vorm **windi*, **-undi* schijnt terug te gaan[2]). Maar gesteld zelfs, dat *vʌt-* zonder het praefix *wʌt-*, aan de verbinding waarmede het wellicht eerst de beteekenis „hoofd" te danken heeft[3]), al op zichzelf die beteekenis heeft gehad, dan is de vormovereenkomst toch niet groot genoeg om Sapir's rapprochement te rechtvaardigen. Maar zouden de in verbaalvormen voorkomende substituten W. *-ʌtgas* (dem. *-ʌtgac*), hoofd, en *-atgo·s* (dem. *-atgoc-*), schedel, soms met Bl. *motokâni*, hoofd, haar, kunnen samenhangen?

W. *wʌtvelok*, oor, laat zich zonder gewelddadige analyse niet met Cree *mittāwoqay*, oor, Oj. *nitawag*, mijn oor, Nat. *méhtâuog*, oor, en hunne verwanten in andere Algonkintalen verbinden. Volgens Sapir is de stam van *wʌtvelok* alleen *-lok*, maar waarom eigenlijk? Toch niet uitsluitend om iets met het Algonkisch vergelijkbaars te krijgen? In verbaalvormen wordt *wʌtvelok* door *-belog-* vertegenwoordigd.

W. *vʌ'tʌr*, neus, schijnt uit het Wiyot zelf verklaard te kunnen worden[4]). De buitendien reeds zeer twijfelachtige combinaties van Sapir kunnen dan buiten beschouwing blijven.

W. *velo·l*, mond, herinnert inderdaad aan Cree *miton*, mond, Oj. *nindōn*, mijn mond, Nat. *muttων*, mond, enz., tenminste als de dentale explosiva der Algonkische woorden

---

[1]) Gladys Reichard, *op. cit.*, p. 40 sq.

[2]) *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 625.

[3]) Met het oog op Gladys Reichard, *op. cit.*, p. 98, releveer ik met nadruk, dat *wʌtvʌt* geen duplicatie-vorm is.

[4]) Gladys Reichard, *op. cit.*, p. 41.

tot den stam, niet tot de praefixen, behoort. Aan deze laatste mogelijkheid heeft Sapir te weinig aandacht geschonken.

W. *vxpt*, tand, is volgens Sapir vergelijkbaar met Cree *mipit*, tand, Oj. *nibid*, mijn tand, Nat. *meepit*, tand. Gelijkenis is niet te miskennen.

W. *wēt*, tong, een kort woord met weinig houvast, wordt door Sapir met de maagschap van Cree *miteyaniy*, Men. *mitä'nuni*^{v}, Bl. *matsiní*, Ar. *beiθan*, enz., verbonden, hetgeen, dunkt mij, geen aanbeveling verdient.

W. *djē·pL*, baard, zoude naar de meening van Sapir een *L* hebben, die met Algonkisch *s* correspondeert, zooals hij ook in *gagwēL* onderstelt. Hij vergelijkt Ch. *mĭ'shîs*, bakkebaarden, baard, dat vóór de eind-*s* een *p* zoude hebben verloren[1]). Ook dit is een volkomen oncontroleerbare gissing.

W. *vxsxr*, borst, melk, brengt Sapir bij Ar. *bäθen*^{i}, borst. Nu kan Ar. *θ* uit *s* ontstaan zijn[2]), en W. *-r* wisselt in bepaalde gevallen met *-n-*[3]), zoodat het rapprochement niet onmiddellijk behoeft verworpen te worden.

W. *day*, buik, kan, sedert de juiste vorm van het woord vastgesteld is, nauwelijks meer voor vergelijking met Cree *matay*, buik, of andere door Sapir aangehaalde Algonkische woorden in aanmerking komen. Misschien zouden wij het in verbaalvormen verschijnende W. *-tx-*, buik, met *matay* kunnen verbinden.

W. *we's*, hand, zoude volgens Sapir bij Cree *mitchitchiy*, Bl. *motsís*, Ar. *bätcet* behooren, een onderstelling, die niets overtuigends heeft.

Ook de gelijkenis van het in verbaalvormen voorkomende Wiyot-woord voor „vinger", *-kisan-* (dem. *-kican-*) met Bl. *mokítsis*, *-kits-*, vinger, teen, is waarschijnlijk misleidend, daar de *ts* van het Blackfoot-woord zoo goed als zeker op *t* teruggaat.

---

[1]) Zie *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 643 en vgl. p. 538 sq.

[2]) Kroeber, *UCPAE.*, Vol. 12, p. 79.

[3]) Gladys Reichard, *op. cit.*, p. 18.

Eerder zoude men iets kunnen voelen voor Sapir's vergelijking van W. *witcgatc*, *wɑtcgatc*, been, met de groep van Cree *miskāt*, been, Oj. *nikād*, mijn been, Bl. *moχkátsis*, voet, been.

Eenigen indruk maakt ook zijn gissing, dat W. *wɑtgai'*, huid, met Cree *masakay*, huid, Oj. *ninjagaāi*, mijn huid, verwant zoude zijn, maar ten slotte is het toch alleen de syllabe *-gai'* in het Wiyot, die zich tot vergelijking aanbiedt, en kunnen wij Cree *-sakay*, Oj. *-jagaāi* niet ontleden.

W. *wɑtgēra't*, been, bot, vergelijkt Sapir met Cree *niskan*, Oj. *nikān*, Bl. *noχkín*, enz., mijn been of bot. De *r* van het Wiyot-woord zoude uit *n* ontstaan zijn, hetgeen zeer wel mogelijk is[1]), en op grond van het in verbaalvormen gebruikelijke substituut *-wɑtgɑr-* (dem. *-wɑtsgɑr-*), beenderen, mag men in *-at* van *wɑtgēra't* een suffix vermoeden. Aangezien echter *wɑt-* een praefix is, zoude *-gēr* de met Cree *-skan*, Oj. *kān*, Bl. *-χkin* vergelijkbare stam zijn, zoodat het rapprochement hoogst onzeker is.

W. *vɑtgán*, nagel (van vinger of teen), is volgens Sapir vergelijkbaar met Cree *eskan*, Oj. *eshkan*, Nat. *askon*, Bl. *motskínau*, enz., hoorn, en Oj. *nishkānj*, mijn nagel[2]). Houdt hij echter wel in het oog, dat in *vɑtgán* de tweede syllabe (*-gɑn*) het eenige vergelijkbare is?

W. *verar*, hoorn, wig, wordt door Sapir met Fox *-winä-*, Cree *-wite-*, Oj. *-wine*, Nat. *weween*, hoorn, in verband gebracht. Ik houd deze vergelijking wegens het praefixale karakter van *v-* in W. *verar* in elk geval voor verkeerd.

W. *ve'dô·t^{w}*, buikvin, biedt in dezen correcten vorm geen enkel punt van vergelijking met de door Sapir aangehaalde woorden.

Men ziet, dat ook de namen der lichaamsdeelen al heel weinig hebben opgeleverd. Laten wij ons geluk nu eens met de namen van dieren beproeven.

---

[1]) Zie de vorige noot.

[2]) Vgl. *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 644 sq.

W. *haLαkʷ*, hert, is volgens Sapir hetzelfde woord als Oj. *atīk*, rendier, welks meervoud *atīkwag* luidt, Nat. *ahtuk*, hert, enz. De aanwezigheid der *h* in *haLαkʷ* is zeker geen onoverkomelijk bezwaar tegen deze gelijkstelling[1]). Eerder geeft de *L* moeilijkheid, vooral indien *gagwēL* en *djē·pL*, zooals Sapir wil, een *L* hebben, die aan een Algonkische *s* beantwoordt[2]). Nu behoeft echter de *L* niet altijd van denzelfden oorsprong te zijn, en bovendien zijn Sapir's etymologieën van *gagwēL* en *djē·pL* niet bijzonder waarschijnlijk. De laatste houd ik zelfs in hooge mate voor het tegenovergestelde. Of wij geneigd zullen zijn om een historische connectie tusschen *haLαkʷ* en *atīk* aan te nemen, zal er mede van afhangen, of er nog andere diernamen van een min of meer Algonkisch uiterlijk in het Wiyot zijn aan te wijzen.

Als zoodanig kan men wellicht W. *velαkʷ*, eland, beschouwen, mits namelijk *-lαkʷ* de eigenlijke stam is, hetgeen alles behalve voor zeker kan gelden. Een praefix *ve-* is ons immers bij namen van dieren niet bekend. Indien wij echter werkelijk een stam *-lαkʷ* mochten aannemen, dan zoude het voor de hand liggen om aan een of ander verband met Ar. *nakúwu*, een soort van eland, en Bl. *-nok-*, als onafhankelijk woord *ponokáu(a)*, eland, te denken. De *l* van *-lαkʷ* tegenover de *n* der Algonkische woorden zoude geen groote moeilijkheid opleveren[3]). Misschien zoude het bezwaar, dat in de beginsyllabe van *velαkʷ* gelegen is, in dien geest kunnen worden opgelost, dat men *ve-* in *velαkʷ* met *po-* in *ponokáu(a)* gelijkstelde. Dit *po-* is op grond van den compositioneelen vorm *-nok-* stellig als een praefix op te vatten. Een geheel andere aanknooping in het Algonkisch zoekt Sapir, die niet van *velαkʷ*, maar van *melαkʷ* uitgaat[4]). Ik vermoed echter, dat hij thans

[1]) Vgl. *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 639 sq.

[2]) Vgl. *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 643 sq.

[3]) Over Algonkisch *l* en *n* handelt Sapir, *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 640 sq.

[4]) Dit is de vorm, die het woord na possessieve praefixen aanneemt.

aan de zoo even door mij uitgesproken gissing de voorkeur zoude geven.

Een treffende overeenkomst met het Algonkisch vertoont W. *ma'k*^{w}, zwarte beer. Wie denkt hier niet met Sapir aan Oer-Algonkisch **maskwa*, Cree *maskwa*, Oj. *makwa*, Fox *mâ'kw*^{a}, Nat. *masq*, enz., beer? De „glottal stop" in *ma'kw*, die evenwel niet constant schijnt te zijn, zoude de *s* van **maskwa* kunnen vertegenwoordigen[1]).

Daarentegen heeft Sapir's combinatie van W. *vo·'tcvī*, skunk, met Mal. *abik'tśīlo*, dat hetzelfde beteekent, niets aanbevelenswaardigs. De uitdrukking in het Malecite is ongetwijfeld een samenstelling, welke in die taal zelve haar verklaring moet vinden.

Een vergelijking, die Sapir nog niet kon geven, omdat het Wiyot-woord eerst later bekend is geworden, is die van W. *ba·'m*, steur, met Algonkische woorden voor „steur" en „visch". Als *ba·'m* te een of ander tijd uit een Algonkin-taal is overgenomen — want ontleening is wel het eenige, dat bij deze diernamen in aanmerking komt —, dan correspondeert zijn *b* met de begin-*m*- van Bl. *mamîu(a)*, visch, dat zonder eenigen twijfel met Cree *namew*, Oj. *namē*, Alg. (in engeren zin) *lamek*, steur, en met Nat. *namohs*, Del. *namωs*, visch, verwant is. Voor de juiste beoordeeling van Bl. *mamîu* is het nog van belang te weten, dat de begin-*m*- ontbreekt, indien het woord in compositie niet de eerste plaats inneemt. De compositioneele vorm luidt dus, met vocalische intermutatie *-omi-*. Wij vinden dezen vorm, uit den aard der zaak, ook in de possessieve flexie, b.v. *nitomîm*, mijn visch.

Terwijl wij Sapir's rapprochement van Oj. *binē*, patrijs, *binēshī*, kleine vogel, *binēssi*, groote vogel, Cree *pihyew*, patrijs, met een Wiyot-woord voor „kraanvogel", dat bij Gladys Reichard geen bevestiging vindt, laten rusten, opper ik even de zwakke mogelijkheid, dat W. *tso·'tskxc*, een soort van kleinen vogel,

---

[1]) Vgl. *AA.*, N. S,, Vol. 15, p. 645 sq.

op de eene of andere wijze iets met Bl. *sistsí(ua)*, dat van allerlei kleine vogels gebruikt wordt, te maken zoude kunnen hebben. Dan zoude *tso·'ts-* in *tso·'tskαc*, misschien vocalisch intermuteerend, bij *sis-* in *sistsí*, dat zoo goed als zeker uit **sistí* ontstaan is, kunnen behooren[1]). Ik waag deze gissing echter alleen „pour acquit de conscience", om niets te verzwijgen, wat voor Wiyot-Algonkische betrekkingen zoude kunnen pleiten. Ik ben mij zeer goed bewust, dat wij noch *tso·'tskαc*, noch *sistsí* kunnen ontleden, en dat *tso·'tskαc* bovendien deminutief consonantisme vertoont, zoodat *tso·'ts-* misschien wel uit **to·t-* of **do·d-* ontstaan is. Dan echter valt nog te bedenken, dat de eerste en de tweede *s* van *sistsí* van denzelfden aard kunnen zijn als in *saχk-*, *sipi-*, *kamósiu*, welke woorden met Oj. *tak-*, *tibi-k*, *gimōdi* overeenkomen[2]).

Reeds door Sapir geregistreerd is de gelijkenis van W. *hēkʷ*, luis, met Cree *ikkwa*, Oj. *ikwa*, dat eveneens „luis" beteekent. De *h* van *hēkʷ* staat waarschijnlijk op één lijn met die van het zoo straks behandelde *haLαkʷ*.

Sterker twijfel veroorzaakt Sapir's vergelijking van W. *miṛαL*, worm gebruikt als aas om te visschen, met Cree *mottew*, worm, Oj. *mōsse*, houtworm. Van een Wiyot-standpunt beschouwd, ziet *miṛαL* er als een verkleinwoord uit. De *ṛ* zoude dan de deminutieve modificatie van *l* zijn.

Het is, dunkt mij, niet te ontkennen, dat ons resultaat bij de namen van dieren tastbaarder is dan wij op grond van onze ervaringen bij de woorden, die personen aanduiden, en de namen van lichaamsdeelen zouden verwacht hebben. De vergelijking der plantennamen, waartoe wij nu overgaan, levert daarentegen heel weinig op.

Laten wij eerst opmerken, dat voor W. *wánαkʷ*, boom, en *va·dī'*, hout, geen waarschijnlijke aanknooping in het Algon-

---

Vgl. voor de *ts* Sapir *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 644.
JAL., Vol. 3, p. 236.

kisch gevonden is. De vergelijking van *va·dī'* met Ch. *mata*, hout, dat op grond van Bl. *mistsís*, staande of gevelde boom, stok, en andere bekende Algonkische woorden vermoedelijk vóór de *t* een *s* heeft verloren, hangt te zeer in de lucht, al erkennen wij, dat de begin-*v*- van het Wiyot wel uit een *m*- ontstaan zoude kunnen zijn. In het Wiyot zélf immers worden de labialen, maar in het bijzonder de *v* en de *m*, zeer dikwijls met elkaar verward.

Met W. *wē·t*, els, vergelijkt Sapir Oj. *wadōp*, met dezelfde beteekenis. Hoe staat dit Ojibway-woord tot Cree *atuspiy*, dat ook de „els" aanduidt?

En dan zoude volgens Sapir W. *va'da'u'*, „salmon-berry", met Del. *'ʷtǟ'hīmᵃ*, Oj. *odēi-min*, aardbei, verwant zijn, hetgeen niet absoluut onmogelijk lijkt.

Dit nu is alles, wat de plantennamen opleveren. Eer wij overgaan tot de niet-levende natuur, wil ik echter gewag maken van het aan Sapir nog onbekende W. *bo'm*, vet, vettigheid, dat inderdaad zeer Algonkisch aandoet. Ieder denkt bij *bo'm* natuurlijk aan Bl. *pomís*, Del. *pomi*, Cree *pimi*, Oj. *bimide*, vet, vettigheid. Ik vermeld het woord hier, omdat ik het nergens goed kan onderbrengen.

Het eerst noem ik W. *we'n*, hemel, dat door Sapir met Ch. *voe*, hemel, wordt vergeleken. Ik begrijp evenwel niet, hoe hij de afwezigheid der *n* in Ch. *voe* verklaart. Intervocalisch is de Algonkische *n* in Ch. *ohona*, steen, dat bij Fox *Asenⁱ*, Oj. *assīn*, Cree *assniy*, enz., behoort, bewaard gebleven[1]).

De vergelijking van W. *vαs*, vuur, met Algonkische woorden voor „brandhout" (b.v. Oj. *mishī*, een stuk brandhout, *missān*, brandhout) laat ik als formeel en semantisch te onzeker geheel ter zijde.

Ook de vergelijking van W. *pʟαtk*, rots, met Mal. *p'Anäpsk'ʷ*, steen, geeft nauwelijks aanleiding tot discussie.

---

[1]) Zie Sapir, *AA.*, N. S., Vol. 15, p. 539.

Niet de minste aanbeveling verdient de combinatie van W. *pa·k*, zout, zilt water, met een misschien twijfelachtig woord voor „water" in het Gros-Ventre.

W. *lɑtgɑ́k*, zand, lijkt in klank wel wat op Oj. *nēgaw*, Cree *iyekaw*, *yekaw*, zand. De *y* in *iyekaw* kan onmiddellijk uit *l* ontstaan zijn, en ook de *n* van *nēgaw* laat zich uit *l* verklaren. In elk geval is het rapprochement niet zonder nadere overweging te verwerpen.

Voor de vergelijking van W. *bádot*, stof, met Ar. *bīta'ā^{n}wu*, *mixta'amu*, *bīta'awu*, Gros-Ventre *bīta'awu*, aarde, gevoel ik niets, zoolang wij het Arapaho-woord niet kunnen analyseeren. In *bīta'ā^{n}wu* kan toch moeilijk het als tweede samenstellingslid gebezigde Ar. *-a^{n}wu*, Gros-Ventre *-ā^{n}w^u*, water, schuilen. Ook met Ar. *ha'ā^{n}wu*, *-a^{n}wu*, woning, zal het tweede lid van *bīta'ā^{n}wu* niets te maken hebben.

Ook bij de woorden, die door de menschen gemaakte voorwerpen aanduiden, hebben wij niet veel succes.

De combinatie van W. *mo·l*, huis, met Bl. *moyís*, woning, schijnt mij onhoudbaar, al ware het alleen om het praefixale karakter der *m-* van *moyís*, dat niet alleen in samenstelling zijn *m-* verliest, maar ook een niet-compositioneelen vorm zonder *m-*, namelijk *oyís*, in de beteekenis „nest", naast zich heeft. Met de vergeleken Arapaho-woorden is in het geheel niets aan te vangen.

Het zoude belangwekkend wezen, indien Sapir's vergelijking van W. *cwa·t*, boog, en W. *tsa·bit*, pijl met vuursteenen punt, met Algonkische woorden voor „boog" en „pijl" zich liet handhaven. Hier zouden wij ons immers zoo goed ontleening kunnen voorstellen.

Om *cwa·t*, boog, met Ar. *bätä*, *ma'axta*, *bätä*, Gros-Ventre *bät* en met Fox *me'tä'i* te kunnen verbinden, moet hij in de eerste plaats aannemen, dat de *c* in *cwa·t* een voorvoegsel is. Maar ook dan blijven er nog moeilijkheden genoeg, zoodat het mij, voorloopig althans, beter toeschijnt om geheel van het rapprochement af te zien.

Ook in W. *tsa·bit*, pijl met vuursteenen punt, moet Sapir het begin, namelijk de *ts* als praefixaal beschouwen om het woord met Bl. *ǎpssí*, pijl, *nóχpssí*, mijn pijl, *èpíu*, *-opiu*, hij heeft een pijl of pijlen, Fox *-īpⁱ*, pijl, *nīpⁱ*, mijn pijl, Ar. *nētc'* mijn pijl, in verband te brengen. In de *t* van *tsa·bit* zal hij een suffix moeten zien. Ik behoef U niet te zeggen, dat een dergelijke, volkomen willekeurige ontleding geen basis voor overtuigende woordvergelijking kan zijn.

Aan het einde van mijn onderzoek gekomen, wil ik in het kort mijne indrukken samenvatten. Zij zijn dan de volgende:

1°. Het Wiyot is geen Algonkin-taal in den zin als zelfs het sterk afwijkende Arapaho een Algonkin-taal is.

2°. Op grond van zekere overeenstemmingen in de grammatische elementen en hunne functies, als ook in de onafhankelijke personalia en den vorm der telwoorden, is het niet ondenkbaar, dat er een zeer verwijderde verwantschap tusschen het Wiyot en het Algonkisch bestaat.

3°. De overigens betrekkelijk zeldzame aan de Algonkintalen herinnerende nomina in het Wiyot staan vermoedelijk op een ander, en jonger, niveau dan de sub 2° bedoelde overeenstemmingen, en berusten, voor zoover zij niet aan speling zonder historischen achtergrond zijn toe te schrijven, hoogstwaarschijnlijk op secundaire taalmenging of ontleening.

VERKLARING VAN ENKELE AFKORTINGEN

Abn. = Abnaki.
Alg. = Algonkin.
Ar. = Arapaho.
Bl. = Blackfoot.
Ch. = Cheyenne.
Del. = Delaware.
Mal. = Malecite.
Men. = Menomini.
Narr. = Narragansetts.
Nat. = Natick.
Oj. = Ojibway.
Pen. = Penobscot.
W. = Wiyot.

As an introduction to the subject treated in the foregoing paper a brief survey of the history of the Wiyot-problem is given. Now we have Gladys Reichard's grammar and texts, it is possible to criticize Sapir's hypothesis about a genetic relationship between Wiyot and Algonquian. It appears that the independent personal pronouns and the pronominal prefixes used in the possessive flexion of Wiyot partly resemble those of the Algonquian languages. And then, the ending of the possessive forms of the third person in Wiyot reminds us of the Algonquian obviative-ending. Some of the Wiyot numerals too have an Algonquian look about them. A more striking resemblance is the local case which, both in form and syntactical value, is practically the same in Wiyot and some Algonquian dialects. Nevertheless, such similarities by themselves do not authorize us to include Wiyot into the Algonquian linguistic family, at least if the conjugational system of Wiyot cannot be reduced to the well-known Algonquian conjugational type, and if a great part of the Wiyot vocabulary cannot be proved to be correlated to Algonquian lexical materials by regular sound-correspondences. In fact, setting aside ethnopsychological parallels as, e.g., the composition of verbal stems, and a few sound-similarities between semantically comparable affixes, the Wiyot conjugation is as different from the Algonquian verb-system as possibly may be imagined. As to the Wiyot vocabulary, we have to state that, in general, it is thoroughly un-Algonquian, though, in special cases, there are lexical resemblances, which may, or may not, be explained by historical contact in a distant period of the past, when the ancestors of the Wiyot lived way up north, or, better, northeast, in the neighbourhood of Algonquian tribes. At all events, the abundant Wiyot materials

at our disposal exclude the idea of considering Wiyot as an Algonquian language. If, in future, it would appear that there is, indeed, an ancient relationship between Wiyot and Algonquian, then the degree, or even the kind, of that relationship would be quite different from that which obtains between the dialects belonging to the Algonquian stock. Even then it would be as wrong, from a methodological point of view, to call Wiyot an Algonquian language as it would be to incorporate Finno-Ugrian and Samoyede into Indo-European, if it would be proved one day that Uralian and Indo-European are genetically related to each other.

The greater part of the paper is taken up by criticizing Sapir's word-comparisons. Only the etymologies of those Wiyot words are discussed whose existence is warranted by Gladys Reichard. In most cases we do not arrive at reliable criteria to decide whether there is any connection at all. In other cases, however, it is quite clear that the very idea of common origin is to be rejected. Though there are also a few more or less striking resemblances belonging to other word-groups, the most tempting ones are found among the names of animals. It would be hard, indeed, to deny that Wiyot *haLɑkʷ*, deer, *velɑkʷ*, elk, *ma'kʷ*, black bear, *ba··'m*, sturgeon, *hēkʷ*, louse, have at least a chance of being related to Algonquian words. The supposed relation can scarcely be thought of otherwise than as based on an ancient Algonquian influence on Wiyot. Were it not so, we should expect a much greater number of tempting word-comparisons.

At the end, the writer's impressions are briefly summarized:

1⁰. Wiyot is no Algonquian language.

2⁰. It is, however, not quite impossible that the apparent similarities in the independent pronouns, the possessive flexion, the form of some numerals, the local suffix, and perhaps some other morphological elements of minor importance, are to be accounted for by a very distant genetic relationship.

3⁰. The four or five names of animals, and the few other nouns Wiyot and Algonquian seem to have in common, probably belong to a more recent level than the similarities alluded to sub 2⁰, and are either due to secondary language-mixture, or are simply to be considered as Algonquian loans in Wiyot. Some lexical similarities, however, may possibly lack any historical back-ground, and be due to accident.